

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne osira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petilvrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Občinske volitve v Železnikih.

Končan je toraj boj, ki se je bil v prijaznem trgu Železniki že nad pol leta. Zmagali so klerikalci pri občinskih volitvah, in sicer v dveh razredih. Toda ne morejo se posebno veseliti svoje zmage, ako pomislijo, kakšen je bil vzrok padca napredne stranke. Treba bi bilo samo, da bi dva volilca, ki sta sicer pristaša napredne stranke, ostala moža, in bi ne bila na dan volitve se dala strahovati od žensk. Tako smemo reči, da so v tretjem razredu zmagale tercijalke, v prvem pa častni občani. Onim strahopetnim neznačajnejšem, ki so s svojo bojzljivostjo in tudi s svojo hinavščino zakrivili poraz napredne stranke, pa tu kličemo: Fej! Sram vas bodi! Oblecite si ženska krila! Vi ne spadate več med moško družbo! — Vrlim volilcem, ki se niso dali ustrahovati klerikalnemu terorizmu, pa vsa čast in hvala za možati nastop! Padli smo sicer, toda padli častno; padli le vsled izdajstva. In nato smemo biti ponosni.

Izid volitev je bil sledeči: V III. razredu so dobili klerikalci 47 glasov, naprednjaki pa 43. Kakor rečeno, bi bila razlika poravnana, ako bi dva naša volilca, ki volita vsak dvakrat, prišla volit, kar sta prej celo obljubila. Vsled tega se je še eden od naših vzdržal glasovanja za svojo ženo v III. razredu. Tudi temu se ta čin ne šteje v čast, dasi ni odločen. — V II. razredu so bili enoglasno izvoljeni napredni kandidati. Kvalitativno izvoljeni može v drugem razredu pač daleč presegajo klerikalno večino v občinskem odboru. — V I. razredu so klerikalci prejeli 6 glasov, od teh ni nobeden davkoplačevalec, pač pa 4 častni občani. Naprednjaki so dobili 4 glasove. Razlika je torej le dva glasova. Res

častna zmaga! Od častnih občanov so razen Čoča volili vsi le potom pooblastil. Le Čoč se je pripeljal na volišče s kočijo ter uniformiranim Čukom na kozlu. Splošna sodba je, da bomo v kratkem morda videli kakega Čuka, ko bo v kroju kidal gnoj. Pooblastilo sta poslala dr. Krek, ki je v Ljubljani vodil zborovanje „Zadružne zveze“ in prof. Jarc, ki se je ta dan oženil. To niso nobeni uradni zadržki in treba je vsekakor vložiti rekurz zoper to najnovejšo prakticanje s pooblastili. Upamo, da so napredni Železnikarji storili svojo dolžnost.

Kakor rečeno, klerikalci ne morejo biti veseli svoje zmage, kajti prepričani naj so, da gredo ravno v selški dolini rakovo pot. Naprednjakom pa svetujemo, naj hodijo v bodoče isto pot kot sedaj, namreč neustrašeno, vstrajno in odkrito, pa gotovi uspehi ne izostanejo. Zatoraj naprej!

Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi

v Poljanski dolini nad Škofjo Loko.

Kratek popis lumparij in goljufij, ki so jih uganjali v tej zadrugi različni nepoštenjakoviči.

III.

Vknjižba 10.400 kron na posestva oseb porokov.

Bogataj, pa tudi mnogo drugih je vedelo, da zadolžnica za 6053 K 29 v nima prave podlage. Vedeli so, da je zadruga za ta znesek pasivna, kar bo prejalislej gotovo prišlo na dan. Skrbeti jih je torej začelo poroštvo za 10.400 K pri posojilnici v Poljanah. Izkušal je rešiti vsak, kar se

je dalo. Nekateri so pustili svoje žene vknjižiti za njih dote, drugi so hoteli obremeniti svoja zemljišča s posojili. „Žgajnar“ je začel misliti, da bi kmalu celo poroštvo, odnosno plačilo prišlo celo nanj, če ne stori kaj pametnega. Pisal je torej v Poljane, naj zadrugi dolg 10.400 K hitro vknjižijo na zemljišča vseh porokov, rekoč: „Kar nas je na tej podlagi moramo biti eden za drugega, ne pa ravno nasprotno. Če pa kdo hoče slabiti to podlago, naj se ga kaznuje. Storite torej potrebne korake, da se poroštvo postavi na trdno podlago.“

Posojilnica je ta ukaz izvedla in vknjižila vsoto 10.400 K na posestva vseh porokov.

Stagnacija.

Po tej prestani krizi je zadruga jela hirati na jetiki. Žustu se ni mogla dokazati nobena krivda. Zadruga ni smela zahtevati nobenega povračila za primanjkljaj 6053 K 29 v. Ljudstvo je začelo zadrugi kazati hrbet. Blago je plesnilo in se ga mnogo celo uničilo. Vse je bilo klaverno, kamor si pogledal. Zdelo se je vsem, da stoje pri bolniški postelji in da jih bo bolnik kmalu zapustil. To so tudi pokazali računi za leto 1903, bilo je čistega dobička le 6 K 65 v. Ker ni bilo denarja, je umevno, da tudi blaga niso plačevali. Odbor je namreč hotel imeti vedno dobro založeno štacuno, če se je tudi le malo prodalo. Ljudem se je začelo čudno dozdevati, zakaj zadruga vedno kupuje blago, ko ga vendar le malo proda. Neki radovednež je šel v Ljubljano. Pri „Zadružni zvezi“ so mu dali račun, iz katerega je bilo razvidno, da jej zadruga dolguje do 16.000 K. To je šlo med ljudstvom kakor blisk. Tudi na „Žgajnarjeva“ ušesa je prišla

PODLISTEK.

Halleyevemu kometu v album.

Navada vseh večjih osebnosti je, da na svojih posetih pri drugih, večjih osebnostih dobe kaj primerne v album. Tako je neki nemški državnik, ko je posetil muštačastega Bismarka, dobil od tega migljaj, da mu neko njegovo delo ni dovolji. Državnik je bil naenkrat ves zbeigan in pobit. Bismark je seveda porabil to pobitost, pa mu je s kemično tinto, ki postane vidna šele sčasoma, zapisal v album: „Osel bi rad nosil državo, pa ne prenese še enega udarca.“

Naša zemlja je baje okrogla in se vrti kakor vrtavka. To bi morali vedeti tudi Halleyev komet, ki je že tolikokrat prišel gledat to staro devico, če je pri njej še vse v redu. Viri ne povedo, če se je že kdaj ženil pri njej ali ne, gotovo pa je, da se ji je zelo približal. Brez nič to ni! Letos se je pa ta korenjak ojunčil in odločil, da se jej približa saj s svojim krasnim repom, jo malo poboža itd. Da mu je zemlja najbolj všeč med vsemi drugimi svetovi, to je tajno zapal luni, ki je po tem priznanju široko raztegnila usta. Kar lahko vsak, četudi ni „šternku-kar“ opazi, kadar je polna. Ta stara devica, za katero se tudi zvezdogledi več ne zanimajo, je tudi malo mislila na komet z lepim repom. Ko je izprevidela, da se vara, ji je zadnje upanje

splavalo po vodi. Lažnjiva špijonka je začela intrigirati. Naša ljuba, dobra, odkritosrčna, deviška, vendar ljubezni željna, lepa okrogla bunka — zemlja se je opravila v svatovsko oblačilo — maj jej je mnogo pripomogel k temu — in ga čakala v najlepšem cvetju in zelenju vročekrvnega ljubimca. Da ne bo ljubi komet žejen, priredila je na več krajih povodnji. V skrbi za zelenje in cvetje, je že dlje časa namakala svoje gredice s precej mrzlim dežjem, da je bil pa kras večji, je pokrila svoje dalekovidne vrhove s snegom, ker upa, da bosta tam hladila zaročnega šampanjca. V tisočletjih, odkar se suče, se je navadila enakomernega plesa, odlomke godbe pa smo čuli predzadnje nedeljo zvečer, tudi električna razsvetljava, če sodimo po bliskih, morala bi biti krasna.

Vse je bilo tako lepo pripravljeno! Tudi mi, ubogi prebivalci, ki pravimo, da je zemlja naša, smo se primerno pripravljali na zaročno svatbo naše matere zemlje. Pili smo, kar je le prenesel naš človeški želodec, da uničimo alkohol, predno pride komet, da bi se morda ženin naše matere ne vpijanil in ne naredil kakšne neumnosti. Sporočilo se nam je, da ženin-komet prinese seboj v repu velike množine nebeške pijače, cijankalija, po zavžitju katerega bomo pospali v večnem blaženem spanju. Očitano se nam je, da se popeljemo v neskončnem njegovem repu v neskončne nebesne prostore na svatovanje.

Ves račun je zmedla luna, ta stara smojka, ki se nam ponuja vsak mesec s svojim polnim obrazom, četudi dobro ve, da še fant ne gre na vas ob polni luni, nikar da bi se zanjo pobriegal tak fant, kakor je Halleyev komet.

Kakor pričajo njeni najnovejši telegrami angleškim zvezdogledom, jih je ta stara intrigantka nalagala, da je komet, ta krasni komet izgubil svoj rep! Ne vem, kako nebeški svetovi imenujejo tako podlo obrekovanje. Kolikor nam je dosedaj znano, se kaj takega brhkemu Halleyevemu kometu še ni pripetilo, in ne vemo, če je to med njimi brez kazni dovoljeno ali ne. Apeliramo tedaj z vso človeško energijo na obrekovanje, če hoče, da ne bomo verjeli luninemu obrekovanju, da nam nemudoma pokaže svoj rep — dosedaj ga res še nismo videli. (Tudi oni loški purgarji, ki so ga nad nunskim samostanom v Škofji Loki čakali, so videli samo komet brez repa. — Bo že kaj resnice na tem. Op. uredn.) Če nam prihodnje dni ne pokaže repa, trditi bomo vedno, da ga ali nima, ali da ga je stisnil med noge. Če pride z repom, odkrili se mu bomo tudi vsi tisti, ki se sicer neradi odkrivamo pred vetrnjakom. Če je res fant, ki se hoče ženiti pri naši ljubi zemlji, naj pride zgodaj, ne tako pozno in brez repa, kakor dela to sedaj. Tisti cijankalij, kar ga ima, naj prinese seboj, da bomo saj enkrat na njegove troške pošteno pijani brez greha.

K.

ta vest. Vsled tega je pisal ves ogorčen „Zadružni zvezi“ pismo s približno sledečo vsebino:

Spoštovani gospod ravnatelj!

Podpisani si usojam vprašati sledeče: „Na kak način „Zadružna zveza“ daje izvleček od našega društva in to celo takim, ki niso člani društva. Med zadružniki se je pojavil tak slučaj. Star tat, ki je že čez 10 let prestal kazni v zaporih in je bil tudi leta 1902 obsojen v enomesečni zapor, ker je v društvu kradel, je sedaj pri vas dobil naše račune. Pa še kakšne!? Da imamo 16.000 K dolga pri vas in da smo letos plačali le 600 K. Ta račun dotični tat kaže ljudem in hujska člane. Podpisani vsled tega ogorčen vprašam: „Ali ni to sramota za društvo, da je toliko dolga napravilo v enem letu, plačalo pa le 600 kron?“ To je res sramota, pa ne le za nas, temveč tudi za „Zvezo“! Ali bo mogoče oni tat, ki je toliko nakradel, da sedaj lahko brez dela živi, kaj plačal zadružnih dolgov? Prav nič; le vkradel bi še rad kaj, ko bi mogel. Naše zadružništvo ima že tako poroštvo, da se vam ni treba bati izgube, torej kar lepo molčite o naših dolgovih. Povem „Zvezi“ na uho, da ji bo slaba predla, če bo iskala plačila od tako zvutih ptičkov kot je oni človek, ki ste mu dali izvleček. Ali ni škoda papirja? Če ima „Zadružna zveza“ kaj preveč, naj bi našemu društvu kaj podarila. Preiščite celo zadevo in mi poročajte, kako je!“

Gospodarski del.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Kakor se nam poroča, je imela subskripcija 5000 komadov novih delnic popoln uspeh. Stari delničarji so se udeležili podpisovanja skoro brez izjeme, poleg tega so podpisali novi subskribentje čez 2000 komadov.

Dopustil povodom žetve. Vojno ministrstvo je izdalo pred kratkim odredbe glede letošnjih vojaških dopustov za časa žetve. Na podlagi teh odredb je treba vobče dovoljevati žetvene dopuste: a) lastnikom ali najemnikom velikih kmetij in sinovom, svakom ali vnukom lastnikov (najemnikov), ki nimajo polne pravice do udobnosti po § 34 v. z.; to je, ki nimajo pravice do zahteve, da se jih premesti v nadomestno reservo; b) sinovi, svaki ali vnuki posestnikov malih ali srednjih kmetij; c) kmetijski delavci, s posebnimi ozirom na one, ki so v zadnjem letu službe. Dopust se dovoljuje vobče za tri tedne. Moštvo se odpušča v civilni obleki ter ima proti predložitvi izkaznice za žetveni dopust pravico do one znižane vozne cene, kakor vojaške osebe, ki ne potujejo službeno.

Tedenski sejem v Kranju dne 30. maja 1910. leta. — Prignalo se je: 111 glav domače goveje živine, 8 glav bosanske goveje živine, 13 glav goveje živine hrvaške, 10 domačih telet, — hrvaških telet, 346 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, 1 domača ovca, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitanj vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 10—, proso K 7—, rž K 9—, oves K 8—, ajda K 7-50, repno seme, K, fižol ribničan K —, mandalon K — koks —, krompir K — za 50 kg.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu maju 1910 je 310 strank vložilo 100.237 K 72 vin. 357 strank je dvignilo 121.033 K 90 vin. 8 strankam se je izplačalo posojil 45.000 K — vin. Stanje hranilnih vlog brez kapitalizovanih vlož. obr. 4.457.449 K 42 vin. Stanje hipoteknih posojil 2.990.234 K 15 vin. Stanje občinskih posojil 479.908 K 32 vin. Denarni promet 479.938 K 06 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu maju 1910 je 254 strank vložilo 107.251 K 94 vin. 219 strank vzdignilo 82.529 K 85 vin. 24 strankam se je izplačalo posojil 56.950 K — vin. Denarni promet 460.770 K 41 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu maju 1910 je 152 strank vložilo 60.738 K 97 vin. 162 strank vzdignilo 49.612 K 44 vin. 5 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 81.800 K. Stanje hranilnih vlog 1.942.090 K 52 v. Stanje hipoteknih posojil 1.511.879 K 98 vin. Denarni promet 340.960 K 60 vin.

Dopisi.

Občinske volitve v Železnikih.

V ponedeljek, dne 30. maja, je bilo lepo jutro in že zgodaj se je kazala po trgu izvanredna živahnost. Naš organist je neštetokrat drvil z biciklom po meso k Lukelnu in prav radovedni smo, ako se bode ob tednu tudi tako mudilo za meso župnikovi kuharici.

Bilo je za nas lepo jutro tudi zato, ker smo si bili svesti zmage v III. razredu. Že zgodaj do-

poldne pa so se pokazali temni oblaki nad našo stranko, to je uskoki, strahopetneži in hinavci. Pokopali so nas lastni pristaši vsled strahu pred svojimi ženami, kar je naravnost žalostno in še bolj škandalozno. Bili smo prej po številu v premoči z nasprotnikom in poraženi smo bili vsled izdajalcev, katerim naj velja — fej! Vedeli smo sicer že poprej, da gospodarijo v nekaterih hišah ženske, ki niso prinesle k hiši drugega kakor krilo in sebe. Lastnega moža smatrajo take ženske samo za hlapca, kar se je pokazalo tudi pri volitvah. Gospodar hoče iti na volišče volit sebe in druge napredne može, a žena udari s pestjo po mizi in vpije: Nikamor ne pojdeš, če ne greš z župnikom. Sorodniki in prijatelji pridejo vabit moža, naj vendar izpolni dano besedo, ker je obljubil in še celo ker je nujno potreba. Možu je hudo, postane solzen in se strahu pred ženo trese, ko ta razgraja in razsaja po hiši, zato ker se boji, da bi nje „ljubček“ ne propadel pri volitvah. Ženi ni nič za moža; in se vojskuje samo za župnika. Mož se končno ojunaci in poizkusi vendar iti na volišče, a zdaj stopi njegova lastna hčerka Rezlika pred njega, udari z nogo ob tla z vso močjo in zavpije nad očetom „nikamor ne pojdeš!“ Ta hčerka je bila izgubljena v loškem samostanu in je stara komaj 16 let. Zgodaj je pokazalo dekletce svojo naravo in ker s svojim dobrim očetom odurno postopa, nima nič dobrega pričakovati. Ako je to čast za župnika, ki je tako nahujskal ženske in dekleta, naj sodi ljudstvo.

Zopet v drugi hiši biva sestra od zgoraj imenovane žene, godilo se je možu tudi precej slično, ker je imel strogo prepovedano, voliti za njo in župnik pa je imel v dokaz podpisano izjavo od žene v žepu. Mož se pokaže po mišljenju kot nekak vodja naprednjakov in v strahu pred svojo ženo se je pokazal, kako slaboten in nič odločen mož da je. Njegova žena je udana najslabšim lastnostim, še bolj pa g. župniku in zato čisla samo Valentina, nič pa svojega moža.

Da se je mož celo župnika bal, je verjetno, ker se pod nobenim pogojem ni upal za ženo voliti in tedaj si lahko mislimo, v kako ozkem stiku sta župnik in njegova žena. Pa mož kaže korajžo v gostilni, doma je pa pokorni sluga svoje žene. Vsem enakim možem svetujemo, naj grejo raje služiti drugam in naj nikar ne čakajo sv. Jurija. Na njih domačijah se je ygnezdila kukavica v podobi župnika, za hlapca je menda boljše drugje biti kakor doma.

Gotovo, da takih mož naša stranka ne more več upoštevati, ker so politično mrtvi in so pustili nečasten spomin za seboj. Na njih ostane madež, da so strahopetneži, izdajalci in babe. Gospod fajmošter so vas izpodrinili in zdaj hajd, culo v roke, s trebuhom za kruhom. Vsled izdajalcev in vsiljenih častnih občanov-poslancev nismo zmagali v dveh razredih, toda spoznali smo, kdo so možje na svojem mestu in kdo s kiklami. Vedeli smo, da znajo fajmoštri in njih podrepani pri vsakih volitvah slepariti, ampak kaj takega nismo pričakovali. Agitiralo se je v spovednici, na prižnici, grozilo, da maše ne bode več desete, hodilo po hišah nočindan. Grozilo se je, da se jih izpodi iz stanovanj, ako ne gredo klerikalno volit. Plačevala se je odškodnina, da so prišli volit. Luka Markelj se je pa pokazal še posebno mogočnega in je celo neki vdovi obljubil, da ji bode sina „frajal“, ko je bil potrjen. Ta Petrač ga pa res pihne, odkar je tudi po ženskah tako naprej prišel. K volitvi se je popoldne pripeljal „Čoč“ v elegantni kočiji in za kučarja je imel čuka v kroju. Nekaj starih devic, za katere že nobeden ne mara, mu je naredilo pušcl, da se je France bolj postavil. Samo ta dan je bil pa tudi nesrečen, ker jo je od svojega bratranca Gabrijela Demšarja, posestnika in mizarja, pošteno skupil. Gre se še vedno za dedščino po stricu „Znidarju“. Gabrijel je svojega bratranca Čoča takoj vprašal, ako je prišel deliti dedščino, katero se dolguje sorodnikom in je Čoču rekel in priznal, da po božji postavi je od vseh, po cesarski pa njegova. To je Čoča tako spekló, da je že hotel udariti bratranca, kateri se pa Čoča danes še prav nič ne boji. Ko je Čoč uvidel, da zna še on kako dobiti po plečih, je tekel v župnišče in se skrila za vrata kakor otrok, kadar je tepen. Res lep hinavski mož je ta Čoč! Samo tisočaki se mu zde lepši kakor krščanstvo. Štrajnar je popoldne norel po trgu z velikim šopkom za klobukom in vriskal. Prizor je bil tak, kakor da vidimo človeka, ko je pravkar ušel iz blaznice. Obe „Šoški“ sta bili tudi posebno nakačeni in manjkalo se jima je pač nekega, ki je, žal, pred volitvami odšel.

V odbor je bil tudi izvoljen že znani Šimencov Janez, kateri bode v kratkem imenovan častnim občanom za zasluge, katere si je pridobil pri Podroškarjevi dekli. Ta bode v občinskem odboru igral veliko vlogo, posebno kadar bode razlagal, ko se je bos na kolesu pripeljal iz Podrošta. Blažek bode tudi imel vedno polenček pripravljen za udariti, kakor je že njegova in sinov navada.

Čeček bode zopet kupil fajmoštru novi mašni plašč, ker so ga spravili v odbor in naredili za cerkvenega ključarja. Sreča njegova, da

je postal občinski odbornik, ker drugače bi ga Ivanka ne pustila več po zimi za pečjo ležati.

Od napredne stranke so bili v II. razredu enoglasno izvoljeni sledeči gospodje v občinski odbor: Dr. Konstantin Hiersche, Gabrijel Thaler, Josip Košmelj in Karel Dolenc; namestnikom pa: Ivan Kosem in Franjo Vidmar. Vsem naprednim volilcem pa iskrena hvala za trud in zaupanje.

Op. uredn.: Dasiravno se naš uvodnik križa s tem dopisom, smo ta članek vendarle ponatisnili dobesedno, da imajo naši čitatelji jasnejšo sliko glede velikanskega terorizma povodom teh občinskih volitev od strani klerikalcev.

Loške novice.

Smolo je imel na Telovo tukajšnji čevljarji mojster g. Mijo Blaznik. Revež je delal celo noč in drugi dan je moral za procesijo nositi nebo. Ko je procesija že odšla mimo njegove hiše, vnela se je na nji zastava, ki je hipno zgorela. Velika nesreča bi se bila lahko zgodila, ako bi ne bili ljudje ogenj pravočasno zapazili in pogasili. To bi imel za nagrado, ker je v noči pred tako velikim praznikom delal. Popoldne pa je velik pih deloma raztrgal, deloma preobrnil zastavi na hiši g. urarja Benedičiča. Eno, cesarsko zastavo, je veter zanesel na tukajšnjo župnijsko poslopje, ki pa vsled tega ni trpelo nobene škode. S temi zastavami in svečami, ki gorijo pri procesijah na oknih, se bo kdaj napravila kaka nesreča, prej se ljudje tako ne bodo spametovali. Pred par leti so se tudi neki deklici s Trate (kolodvor), hčerki železniškega magacinerja g. Majcena, vneli lasje po nerodnosti neke Marijine družbarice, ki je nosila gorečo svečo. Deklica je pri procesiji grozno zavpila in prihiteli ljudje so ji rešili življenje. Vendar je še celi mesec potem trpela na opeklinah.

V soboto, 28. maja so se Čuki v Puštalu tepli. Puštalci so jih pognali in je eden bežal tako, da je zgubil klobuk, kamizolo in — telovnik. To so junaki.

Čukov je tudi nekaj v naših zaporih. Naš župnik Šinkovec jim hodi pridigat. Čuk bo le ostal — Čuk.

Naši Zaljubnikarji so imeli 1. t. m. zvečer važno družinsko sejo. Svojega dosedanjega očeta so pri tej seji odstavili, ker je v zadnjem času zanemarjal svoje očetovske dolžnosti. Imenovali so radi tega novega mlajšega očeta. S tem sicer niso zadovoljni oni Zaljubnikarji, ki so do zadnjega ostali zvesti svojemu dosedanjemu očetu, a skoro gotovo bo veljalo to, kar zahteva voditelj upornežev, Zaljubnikar Joško. Stari oče, ki je potreben počitka, se bo sedaj umaknil v — mirno življenje!

Iz Stare Loke pri Škofji Loki. Naš kaplan Baloh nas ima res za silno navivne ljudi. Pa se moti, ako to misli. Prav dobro vemo, da je on zvit in da je ravno on, ki v naši fari uganja tako politiko, ki stremi za tem, da bi polagoma vse nas naprednjake pritegnil v klerikalni tabor. In kako se zna tudi dobrikati našim naprednjakom ta zvit lišjak! Seveda na videz se dela dobrega kakor kruh. Zato je že nekatere, ki se sicer tudi tako izlahka ne dajo vjeti v klerikalne mreže, pripravil do tega, da mu vse verjameja, kar jim on natvezi. Nekateri se mu takorekoč kar sami vsedajo na limanice. Hvalijo tega kaplana na vse pretege, češ, da je miroljuben, prijazen in fest fant od nog do glave, da tudi nas naprednjake ne sovraži tako kakor drugi politični duhovniki, ampak — dela le zato, ker mora, ker mu tako ukazujeje višji. Posebno se škofjeloški mestni župnik Šinkovec je oni, ki mu ne da miru, ampak kakor slaba vest ga preganja zdaj zato, zdaj za ono, samo da bi ne zaspala — katoliška stvar! Smešno je, če moramo verjeti tem glasovom in ga zaradi teh opravičevati. Kajpak, kaplan Baloh bi se ne mešal niti v politiko, ko bi ne imel priganjačev, ampak on bi živel edino in samo svojem lepenmu, vzvišenemu duhovniškemu poklicu, ozanjoval bi v cerkvi in izven nje božjo besedo, ravnal bi se po Izveličarjevih naukih, da njegovo kraljevstvo ni na tem svetu in bi v svojem prostem času pisal za slovensko ljudstvo mične, zabavne in poučne povesti, črtice, kratkočasnice, — duhovite (ne politične, kakor jih prinaša «Domoljub») uganjke in druge take stvari, ki izobrazujejo, oplemenjujejo in ublažujejo človeški um in srce. Ako moramo torej to verjeti, naj pa tudi vprašamo, če je res, da je kaplan Baloh pri zadnjih občinskih volitvah agitiral zoper nas naprednjake, da se mu je čuditi, ako ni kje izgubil se svoja pljuča. Dalje: ali je res, da je ravno on s svojo agitacijo spravil v novi občinski odbor take može, ki se na občinsko upravo razumejo še manj, kakor zajec na boben? Zelimo, naj nam na to odgovore oni, ki so plačevali občinske doklade še takrat, ko je zupanoval naši občini naš somišljenik g. France Dolenc? A za danes ne maramo še bolj posvetiti v naše občinske razmere, ker bo že še prišel čas, da bomo razložili volilcem tudi te in jim povedali, kako malomarne može so ti izvolili v naš občinski odbor pa samo zato, ker je tako komandiral politični agitator kaplan Baloh. Kadar pa bomo to storili, se bodo vsi volilci naše občine prijeli kar za glavo

in bodo morali priznati, da delajo zoper sebe, v svojo škodo, ako volije tako, kakor je to vseh kaplanu Balohu in pa loškemu Sinkovcu. Na druge duhovne, kar jih se pride v naši župniji v peštev, pa ta dva komandanta tako nič ne porajata. Še najmanj pa dasta r žabniškega župnika Čika, ki ga nista postavila viti za kandidata in ga torej kmetje niso mogli voliti v starološki občinski odbor. Kmetje so povpraševali, zakaj sta prezrla Baloh in Sinkovec svojega tovariša žabniškega Čika, a drugega vroka niso vedeli, kakor tega, da Čik noče biti — abstinent! Pa vse to se ni dovolj! Kaplan Baloh ima nemirno kri in misli je, da bodo Prifarci takrat srečni, če dobe Čuke. Zakaj je Baloh ustanovil v Stari Loki čukarijo, je lahke vsakemu jasno in pa naj se kdo reče, da Baloh ni politikar. On ravno potrebuje Čuke, da z njimi konkurira proti Sokolstvu. Torej če je on ustanovitelj prifarške čukarije, naj pa se prevzame odgovornost za svoje delo, ki je obrodilo že nekaj sadu. Lepo manire uči svoje Čuke, da ti nahrujijo na cesti postene ljudi, kakor so škofjeloški Sokoli, ki so korakali skozi naše vas ter se obnašali tako mirno, da nihče ne more reči, da bi mu bili skrivili najmanjšega lasu. Baloh naj vzame v roko leskovo in naj poštono našeska one svoje mlade Čuke in naj jih pouči, kako se jim je obnašati, da se ne bo pisalo po časopisih, kaki divjaki se zbirajo v pobožni hiši spoštovane Blažestove mamice, ki mimogrede omenjene, od samega veselja nori, če jo včasih malo pogleda kak napreden časopis, kakor da bi si tudi s tem služila sveta nebesa. — Tako smo torej povedali, kak miroljuben je naš kaplan Baloh in kako koristno je njegovo delo za našo občino. Svet pa tudi vs, da je s hrulacijo njegovih Čukov na Sokole povzdignil ugled naše vasi in to so zasluge, ki jih moramo pripisati kaplanu Balohu! Hvala mu zato!

Trata nad Poljanami. (Kitice Dol. Dobravske zadruge in nje zapeljivosti):

Šiskar je zadrugo založil, kovač jo je pa odložil; General Krušnik se je pa vsega tega zbal, zato jo je pa v Ameriko pobral.

Bili razni so rokodelci: krojači in kovači, čevljarji, podkovarji, matočkarji, zadrugo urad'vali, zraven dobro so shajali.

Administrator vmes posegal, pa nikjer ni nič zalegel, duhovnik nato je zadrugo zavrl, cokljo vzel in tako ven se je zjrl.

B'le na razpolago zavarovalne so police, a kot sedaj kaže brez vse resnice.

Poo'laščenec Pele je pri vincu glasno ukal, ker je Dobravec fajm osmukal, zadrugna zveza se je pa spasala, ker je dobravsko zadrugo v žepe basala.

Tako, tako, ti uboga para in trpin, tebi kaže na ta način pogin. Kdor te verze brati in umeti zna, ta lahko ve, kdo od tega dobiček ima.

Te kitice je prepevala 75letna ženica svojemu vnuku, ko ga je pestovala. Srce in mozeg pretrese človeku, ko sliši priprosto ženico pripovedovati, kako bodo nekateri posestniki tepeni pri tem konsumu po zapeljivosti klerikalne zadrugne zveze. Možje, pošteni in nič slabega sluteči, so ravnodušno pokrili primankljaj. Ali zadrugna zveza je pa ravno s tem hotela napraviti dober „kšeft“, vsega se je polastila, blaga, terjatve, dolga, poslednjega le toliko časa, dokler je čutila kaj koristit. Ne oporekali bi, ko bi odborniki ne bili umeli, kaj je bilanca. Ali ti so dobro vedeli, koliko ima društvo imetja in dolg, ako n. pr. upoštevamo, da je bilo v blagajni nad 1500 kron denarja in nad 6000 kron terjatev pri zadrugnikih in obveznica iz leta 1902 v znesku 6059 kron in da je bilo nad 2000 kron samo kleklanih čipk v društvu in da je potem še 17 parov tratarskih konj vleklo v sosednje Žiri blago. Akoravno ga je zveza prodala na Dol. Dobravi za štiri tisoč kron prej in ako se upošteva, da so drugi mali trgovci imeli dobiti od društva le 700 kron, torej je razvidno, da je bila bilanca sestavljena prav po trgovskem vzorcu. Torej zadrugna zveza, kje pa je danes ono imetje? Kje so tisočaki? Kdo je zvezi dovolil, da sme prodati blago za 6000 kron in deset let brez obresti in povrhu še s 25% popustom? Torej, kam plove v dvajsetem stoletju zadrugna zveza? Kje je pot poštenosti? Oči in razum so sedaj tem možem na stečaj odprte. Lepe reči se bodo dognale v konkurzu, ker konkurzni upravitelj bo moral vse dognati, prej kot bo zadevo dal iz rok in tamkaj bodo prišle jasno na dan one kitice, katere je prepevala 75 let stara ženica.

Is Gorenje Doline. Srečno smo je premahali akozi Halleyev komet. Ministrstvo se je močao ukazalo, ko je izdalo za južne dežele poseben ukaz. Živina namreč v čisto kmečki vasi. Človek bi mislil, da smo res taki boječenci, kakor bi človek sodil po ukazu ministrstva. To vam je bilo dovtipov na Halleyev komet. O binkostih se je po vseh gostilnah naše občine vse — staro in mlado imenitno zabavalo. Peli, pili in rajali so naši občani, da je bilo veselje — saj bo itak konec vseh zabav, ko bo metla Halleyevega kometa vse pomedla ali pa

vsaj zastupila. Sploh niti najmanjšega strahu ni bilo, med tem ko so po zgorajem Koroskem, v Nemcih, bili vsi iz sebe. Kje je bil takrat izrek: «Deutschland über Alles» Gospodu ministru pa pravimo: Prid' sidar se les učit. Mi pa naprej — mi strelci!

Kotmaraves (Koroško) Jutri, dne 5. t. m. ima naša podružnica družbe sv. C. in M. pri znamenem narodnjaku Prosekarju na Plešivcu svoj redni občni zbor. Po občnem zboru se priredi veselica, pri kateri bo sodelovale televadno društvo «Sokol» iz Borovelj ter pevsko in tamburasko društvo «Strel» iz Borovelj.

Borevije. Naše televadno društvo «Sokol» priredi v nedeljo dne 12. t. m. na Trati v novo-sezidanem gledališču gledališko predstavo «Zupanova Micka». Začetek ob 4. uri popoldne. Po predstavi se vrši veselica, pri kateri nastopi pevski in tamburaski odsek našega društva.

Kranj-Borevije. Tamburasko društvo «Strel», katero je bilo ustanovljeno kot prvo slovensko društvo v Borevljah, bo sviralo dne 3. julija v Ljubljani v hotelu «Tivoli» pri veliki veselici, katera se priredi povodom 25letnice družbe sv. Cirila in Metoda. V soboto dne 2. julija zvečer pa priredi «Strel» na vrtu gostilne Mayr v Kranju tamburaski koncert, na katerega že zdaj opozarjamo vse narodnjake. Upamo, da ta večer ves Kranj pokaže koroskim bratom svoje najiskrenejše simpatije.

V Kranju, dne 4. junija 1910.

* Novi davki in dolgi. V finančnem odseku je govoril finančni minister vitez Bilinski. Po njegovem razlaganju je gospodarski položaj naravnost obupen. Za letošnje leto znaša deficit po njegovem računu 71 mil. Ta naj bi se pokrili z novimi davki in z monopolom na vžgalice. Kar se tiče socialnega zavarovanja, pravi minister, da se ne more reči nič gotovega o troških. Potem je govoril o vojaških zahtevah, ki jih deli v dve skupini: 1. Troške za vpeljavo dveletne službe ceni na 90 milijonov, potem je «treba» vojašnic, strelišč in pomnoženja trdnjav, kar bi veljalo okrog 100 milijonov. 2. Izredni troški. O stavbi dreadnoughtov ni vladi oficijelno še nič znano (!). Za prihodnja leta se bo zahtevalo za stavbo ladij 300 milijonov; za to se misli najeti posojilo. Za izražiranje starih bark bo treba okrog 20 milijonov. Nazadnje je minister takorekoč žugal, da se ne sme odlašati do volitev novih davkov, ker doživimo sicer že leta 1911 lahko polom. Finančnemu ministru so odgovarjali poslanci dr. Renner, Winarsky in dr. Diamond.

* O avstrijskih šolskih razmerah je podal soc. dem. poslanec Némec v proračunskem odseku nekatere podatke, ki se res ne morejo imenovati drugače kakor skandal. Na Češkem se je vsled bankrotnih deželnih financ vpeljal poldnevni pouk; na nekaterih solah so se celi razredi popolnoma opustili. — Da bi se radi denarnega pomanjkanja opustili vojaški polki, se pa še nikoli ni slaslo.

* Gospod grof Stürgkh se bo kmalu lahko imenoval minister proti šolstvu. V proračunskem odseku se je protestiralo, ker so se na Nizjem Avstrijskem zaprle nekatere češke sole in češki otroški vrtci, o čimur smo poročali. Grof Stürgkh pa pravi, da o tem ne bo govoril, ker je itak vložen rekurz. Seveda. A rekurz je vložen na njegovo ministrstvo, ki ga še do danes ni rešilo. To je zelo lahek način. Na rekurz ne odgovarja. Če ga je kdo interpeliral, pa pravi: Saj je vložen rekurz. Tako pospešuje učni minister šolstvo!

* Baron Bienenrth dela zopet za kulisami. Na pogovoru, katerega je imel z vodji češ. Nemcev, je omenil počasno napredovanje dela v proračunskem odseku in dostavil, da bo najbrže treba predložiti parlamentu predlogo za proračunski provizorij. Kakor da bi ne bilo že davno dosti večnih Bienenrthovih provizorijev.

* Volitve v Bosni in Hercegovini so končane. V mestni kuriji je mohamedanska nacionalna organizacija od 9 mandatov pridobila 8 protisamostalni stranki. V B. haču bo ožja volitev. Vseh pet srbskih mandatov je pridobila srbska narodna organizacija, od katoliških mandatov so pripadli štiri «Hrvatski zajednici», 1 pa «Katolički udruzi».

Ogrske volitve. Budimpešta, 3. junija. Doslej so došla poročila iz 390 volilnih okrajev. Vladna stranka ima doslej 239 mandatov, Košutovi 42, Justhovi 36, ljudska stranka (klerikalci) 13, nemadžarske narodnosti 7, Andrasevci 17, neodvisnjski divjaki 10, demokratje 2, krščanski socialci 1, agrarci dva mandata. Izgubili so Košutovi 47, Justhovi 83, klerikalci 17, narodnosti 15 mandatov. Ozihi volitev bo treba 17. Polom opozicije je torej zapečaten.

Nedvomno je, da je igral demar pri volitvah veliko vlogo, in da tudi pritisk ni bil malenkosten, se vidi že po ogromnem številu vojaštva, ki je bilo postavljeno na nogo. Tako je zmagoval Khuen Hedervary že na Hrvaškem. Vendar bi ostal tak preobrat nerazumljiv, če se ne bi vedelo, kakšna je na Ogrskem volilna pravica in kako se tam od nekdanj delaje volitve. Tudi Košutova stranka je mogla pri zadnjih volitvah le vsled tega zmagati, ker je Košut prihajal do vlade. O ljudski volji se ni moglo govoriti v starem parlamentu in se ne

bo moglo v novem. Khuen bo seveda vladal zelo «konstitucionalno»; delal bo to, kar bo sklepala večina, le da bo sklepala večina vedno to, kar bo hotel Khuen Hedervary. In Khuen Hedervary bo hotel to, kar se mu bo ukazovalo «od zgoraj».

* Proti nemškemu prestolonasledniku princu Viljemu je vrgel mali trgovec Abraham Eierweiss, rodoma iz Rusije, puščico za konserve, ki je bila napolnjena s — strelom. Princu se ni zgodilo nič. «Napadalca» so prijeli. Mož je očitno umobolen.

* Francoska zbornica je v sredo imela prve seje in je volila Brissona za provizoričnega predsednika.

* Krečanske vprašanje postaja oddnedodno bolj nevarno. Sedaj je avtomatna krečanska vlada poslala varstvenim silam okrežnice, v kateri pravi: «Vlada se je doslej navsomoš trudila, da bi ohranila red in varovala mohamedansko prebivalstvo. Sedaj prsi za moralno pomoč varstvenih sil. Sedanji položaj se ne more vlačiti v neskončnost. Kreta ne more živeti izven grških institucij. Grška vlada je edine možga. Varstvene sile naj torej dovolije združitev z Grsko; Kreta jim bo za to večno hvaležna.

Godovi prihodnjega tedna:

5. Bonifacij, Valerija, Pribisav, Dobromil; 6. Bernard, Miljutin, Dobroslava, Zdenek; 7. Robert, Bogomil, Mlodoslav; 8. Medart, Višeslav; 9. Primož in Felicijan, Cedomir; 10. Mavrin, Marjeta, Dostana, Prelimair, Bogomil; 11. Barbaba, Dusica, Rusmir.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

9. v Kamsiku.

Novosti založne tiskarne Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

Danes je izšel 4. snopiš „Več luči!“ pod naslovom:

Bira, kongrua in oerkvena konkurenca.

Cena 30 vin. — Kdor naroči vse štiri snopiče „Več luči!“ skupaj, jih dobi za 1 K.

Začetkom prihodnjega tedna izide:

Junjski najndvejši in zelo praktični

Novo! Poletni vozni red Novo!

veljaven od 1. junija do 1. oktobra

s koledarjem za l. 1910.

Cena 10 vin., vezan pa 20 vin.

V tisku so in izidejo v kratkem kratkočasnice za mladino pod imenom:

Kraljevič in berač.

Spisal Mark Twain.

Ta pred nedavnim časom umrli angleški humorist, kot tak znan širom sveta, je prodrl s svojim pristnim humorjem že skoro v vse narode. In tako bo tudi naša slovenska mladina imela priliko, se naslajati ob tem zdravem čitvu.

Pripravljene so tudi

krasne razglednice povodom 50letnice slovenske budnice „Naprej!“ s slikama skladatelja Davorina in pesnika Simona Jenka.

Kdor želi eno ali drugo, se lahko naroči že naprej.

Novičar.

Akademija ob petdesetletnici «Napreja» se vrši zadnje nedelje v juniju, 26. t. m. ob 4. uri popoldne na vrtu gospe M. Mayrjeve v Kranju. Na vsporedu je: petje, govor, godba i. t. d. Pri akademiji, katero priredi Sokolska zupa za Gorenjsko, sodeluje iz prijaznosti pevski zbor Narodne čitalnice v Kranju. Kakor čujemo, se akademije udeleži tudi skladatelj «Napreja», dični naš starina Davorin Jenko. Prav je, da se pra v v Kranju najprvo z lepo slavnostjo proslavi petdesetletnica naše budnice «Naprej, zastava Slave!» Saj nam je bližja okolica mesta Kranja dala pesnika in skladatelja po vsem slovanskem svetu proslulega «Napreja».

Povodom te petdesetletnice izda tiskarna Iv. Pr. Lampreta v Kranju jako lične razglednice s slikama Simona Jenka in Davorina Jenka, kakor tudi z napevom in tekstom «Napreja». Na veselo svidenje pri tej narodni slavnosti, kjer bomo imeli v svoji sredi sivolasega našega skladatelja Davorina Jenka! Pogrešati ne smemo takrat nobenega zavednega Gorenjca!

Papeža Pija X. proslavljajo kot nekako ne-navadno luč, ki se je imela zablesčati človeštvu. Pripovedujejo se ganljive anekdote o njegovi ubežnosti, blagosti in milobi, kakor da bi bil res sam sveti duh razsvetil kardinale pri volitvi. No, v resnici je bila tista volitev zagrižen boj tekmecev, ki so vsi pe strani gledali na tiaro. In sedaj se

kaže blagi in milostni «oče krščanstva» takega, kakršni so navadno poglavarji katoliške cerkve. Te dni je «sveti» mož izdal encikliko, in z njo napada na eni strani protestante, na drugi pa takozvane moderniste in mimogrede se še izpotika ob znanost in njene rezultate. «Rdeči Prapor» pripomnja: Gospod papež seveda lahko misli o teh rečeh, kakor zua in hoče; da ne zna o njih preveč razumno misliti, je pokazal ravno s to encikliko. Ampak če ne bo nihče ugovarjal, dokler rimski škof le misli, postaja stvar nekoliko drugačna, kadar govori. Blagi mož rabi v svoji encikliki izraze, ki nikakor ne povzdigujejo njegovega dostojanstva in ki jih po pravici lahko s ogorčenimi odbijejo tisti, katerim so namenjeni. Pij X. pravi n. pr. kratkoma, da je vsem tistim, ki ne mislijo natančno tako, kakor zahteva on in njegova bojna organizacija, trehuh bog. Naravno je, če protestirajo proti takim izrazom nekateri neklerikalni listi, celo «Norddeutsche Allgemeine Zeitung», glasilo nemške vlade, ki ni ravno liberalna ali socialistična, kritizira to besede. Po pravici. To je pa strasno pogrelo našega «Slovenca» in klerikalni hujskač govori o «svobodomiselnih predrznosti» ter piše, da «ima poglavar katoliške cerkve ne o majeno pravico, presojati dela in misljenje kogarkoli, ki je katoliški cerkvi nasproten, še bolj pa kakovost celih sekt in organizacij». Predrznost, o kateri čenča terciarsko glasilo, tiči v njegovih lastnih besedah. Ampak kaj bi bilo, če bi prijeli «Slovenca» za njegovo logiko? Če ima papež, ki ni za nekatičane nič drugega kakor človek, pravico o ljudeh drugega misljenja govoriti tako zaničljivo, tedaj ne more nikomur odrekati pravice, da govore o njem in njegovi organizaciji v enakem tonu. Sicer se pa poglavarju katoliške cerkvene organizacije najmanj prilaga, govoriti, da je drugim trehuh bog. Dokler je katoliška cerkev velikanška kapitalistična organizacija, dokler se po vsem svetu fehta za «siromašnega» papeža, dokler žive katoliški cerkveni dostojanstveniki kakor prešerni knezi in si polnijo žepo, je tako govorejce o trehuhu zelo neumestno. Med tistimi, ki ne prisegajo slepo na papežev besede, jih je na tisoče, ki si pogostoma niti za silo ne morejo napolniti želodca, pa bi si ga marsikateri med njimi lahko polnil s pečenko in šampanjcem, ako bi se hotel potuhnuti in zatrobiti v rog katoliških farizejev. S svojo breztrebušno moralno naj torej klerikalci ostanejo kar doma. Trehuh je lahko zamečevati, če jima ga morajo polniti drugi, ki za svojega včasih še suhega kruha nimajo.

Junjski najnovejši in zelo praktični poletni vozni red, veljaven od 1. junija do 1. oktobra, s koledarjem za leto 1910 je v tisku in izide prve dni drugega tedna. Izda ga zopet uprava «Gorenjca», ker je naš majski vozni red že skoraj popolnoma pošel in je pač nekaj izprememb, smo ga natisnili vnovič in mu dodali še ostale proge, katere zadnjič nismo mogli priobčiti. Morebitne želje glede popolnosti naj se nam sporoče. Cena mu je le 10 vin., vezanemu pa 20 v. Naroča se lahko povsod.

Glas iz občinstva. Na uho sl. mestni občini in sl. društvu za promet tujcev. Nehote se mi vsiljuje misel in večkrat premišljujem, ko se izprehajam v savskem drevoredu, ali ne spadajo ceste, ki se nahajajo od «Bekselna» naprej do Perivneka k mestni občini in ki so v vsakem oziru, posebno pa v cestno-policijskem tako zanemarjene, da je vsak človek, ki ima opravila ali pa, kateri stanuje v hišah ob tej kokriški (tržiški) cesti primoran, vzeti baklo seboj, da najde svoje stanovanje, ali pa da se v cestnem jarku ne poškoduje. V tem oziru bi bilo nujno priporočati, da se slavno mestno županstvo in pa društvo za promet tujcev pobrigata, da se pride tem kričočim nedostatom v okom. V tem kraju mesta se nahajajo najlepša izprehajališča, krasna stanovanja za letovičarje itd., vendar se pa tujcu ne nudi nikaka udobnost. V mestu imajo dobre pitne vode v izobilju, okoli «Bekselna» so kar tri sesalke; Perivnek, Kopal in drugi, pa naj hodijo do pol ure daleč po dobro pitno vodo; prispevati pa morajo k stroškom za vodovod ravnatako. Je li to pravilno? Potem pa mesto želi tujkega prometa! Kdo za boga bo šel potem stanovat v ta najlepši kraj mesta, kjer ne dobi niti dobre pitne vode. Prosi se torej za vodo in razsvetlavo, potem se bode kaj kmalu ta krasni kraj mesta z najlepšim razgledom oživel.

Opazovalec.

Krščanska ljubezen do bližnjega. Živi tu v Kranju bogaboječa ženica, pobožna in skromna. A ker je tudi petična, to se pravi, da ima nekaj pod palcem, si je napravila toli potrebni vodovod. Njena sosedica, tudi stara ženica, se peča z obdelavo kosčka vrta in s prodajo sočivja. Ker ta kupčija ne nese mnogo, si ne more napraviti vodovoda. Gre torej k sosedu in jo prosi, ako bi smela zajemati vodo iz njenega vira. In dovolilo se ji je, a pod pogojem, da odšteje tri kronice in preskrbuje redno omenjeno pobožno ženico s sočivjem in zelenjem. — In prej bo prišel velblod skozi šivankino uho, kakor bogatin v nebesa...

Zatekel se je mlad lovski pes, rjave barve ki čuje na ime «Tref». Kdor ve zanj, naj ga pripelje ali sporoči toupravništvu «Gorenjca» proti primerni nagradi.

Nesreča. Ko je dne 31. maja Valentin Rajgelj, po domače Pacenk, peljal s Primskovega marvo čez železni most pri Kranju, je zadel voz ob brun sredi mestu in Rajgelj je zdrknil z voza v Kokro. Najprej je padel na grmičevje, odkoder ga je vrglo v sredo Kokre. Bil je na mestu mrtev. Najbrž je zaspal na vozu. V malhi je imel psička, ki se je tudi ubil. Ta je menda že sedmi ali osmi slučaj, da je ta most zahteval človeško žrtve. Po našem mnenju je ograja pri mostu prenizka in tudi tisti brun sredi mostu je popolnoma nepotreben.

Vlom v Kranju. Minuli teden v sredo ali četrtek je nekdo vlomil v stanovanje dekana Koblarja v Kranju. Zlezal je v peč, ki se kuri od zunaj, privzdignil peči vrh in se izkobilal v sobo. Vaza na peči se mu je razbila, ko je padla na tla. Čropinje je spravil nazaj v peč in deloma peč zopet pokril. Odsel je skozi vrata, ker je našel ključ v vratih od znotraj. Odnesele je 480 K, katere je vzel iz smarice, britev z belim rogom in malo brušeno ogledalo. Pregledal je pet sob, a drugega ni našel, kar bi mu bilo všeč. Način vloma in veselje do britev kaže na Pogačarja, katerega je malo poprej zasacila neka ženska pod streho v plevah. Nad Kranjem se kisti že celo leto še neki drugi rokovanč po Vojvodinem borštu. Ljudje ga pogosto vidijo, pa se boje, da bi ga pravi čas ovdili.

Učiteljsko društvo za kranjski okraj je zberovalo minuli četrtek v Šmartnem pri Kranju. Poročilo sledi prihodnjic.

V ljudski knjižnici «Narodne čitalnice» v Kranju se je izposodilo meseca aprila v 182 slučajih 594 knjig (lansko leto v istem času v 84 slučajih 244 knjig). Knjige se izposojujejo v srebah in sobetah od 1/8 do 1/9. zvečer ter v nedeljah od 11. do 12. dopoldne. Nečlani «Čitalnice» plačajo letno 40 v, člani so prosti!

Godba v Kranju. Deželno predsedstvo je potrdilo pravila društva «Godba gasilnega društva v Kranju».

Opozarjamo na tombolo, ki jo priredi prost. gasilno društvo v Kranju jutri dne 5. junija ob 5. uri popoldne na glavnem trgu. Čisti dohodek je namenjen ustanovitvi reševalnega oddelka in nabavi gasilnega orodja.

Ciril-Metodova družba. Za obrambni sklad je doslej podpisanih 708 kamnov. V mesecu maju je imela družba 12 391-15 K dohodkov in 17.927 19 K stroškov, torej primanjkljaja 5536 04 K.

† Župnik Anton Golobič. V Metliki je umrl bivši cerkljanski župnik g. Anton Golobič. Bil je miroljubljen duhovnik. N. v m. p.!

Iz žirovnice se nam poroča: Kakor se sliši, misli železnika uprava vendar prenoviti čakalnico. (Kar vso naj rajši novo napravi.) Poleg čakalnice pa dobimo tudi brzovarni urad, ki bo posebao v poletnem času dobro služil tujcem in domačinom. Da bi ne ostalo samo na papirju. Bomo videli!

V Žirovnici so za letošnjo sezijo malone že oddana vsa stanovanja ker prihaja vedno dosti tujcev v naše kraje. Sedaj nameravajo se letos napraviti brv čez Savo pri Mostah v «Kavčicah», da se bode prišlo lahko v 20 minutah v Vintgar. To bi bil zopet korak naprej v tujskem prometu. Dobimo tudi ljudsko kopel, gotovo najpotrebnejše kar mora sploh zahtevati naš okraj.

Vsem prijateljem planin! Zopet je prišel čas, ko bode marsikdo pobitel na naše gore in tu prosimo, da se naše planine ne izpremene v polne pušave. Naj se ne kopije in ruva cvetic. Jako žalosten je pogled za onega, ki je pred 5 do 10 leti bil na naših gorah. Lahko je zapazil, da je bilo svoje čase mnogo več planink, murk i. t. d. kakor pa danes. Prosimo zatorej vse izletnike, da puste našim goram isto lepoto kot nekdanj!

Gosp. Al. Kummer, župnik v pokoju v Stari Loki, nam sporoča, da starološka dekanija ni izpraznjena, oziroma razpisana, kar lojalno prijavljamo.

Občni zbor radovljanskega okrajnega učiteljskega društva se vrši dne 9. t. m. ob 8. uri popoldne pri Wuchererju v Leicab. Poleg običajnih točk je na dnevnem sporedu predavanje: Skioptikon v ljudski soli. K obilni udeležbi vabi odbor.

Občni zbor pomočniškega zbora obrtne zadruge na Bledu bo dne 5. junja t. l. v prostorih hotela «Evropa» na Bledu ob 2. uri popoldne.

Na enorazredni ljudski šoli v Zalem logu se bo stalno namestila služba učitelja-veditelja s postavnimi dohodki in z naravnimi stanovanjem. S to službo je združen tudi pouk na ekskurendni šoli v Davci, zategadej se bo oziralo predvsem le na moške prosilce. Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom vložiti najkasneje do 15. julija 1910 na okrajni šolski svet v Kranju. Prosilci, ki v kranjski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškimi izpričevaloma dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za to službo.

Župnik Sinkovec v skofji Loki je tako naroden mož, da mu ga ni para. On podpira domačine, v prvi vrsti klerikalce seveda, bo kdo rekel in zasluži z bog tega, da se mu odkrijemo. Tužna mu slovenska majka! Kak narodnjak je ravno naš župnik Sinkovec, naj se naši čitatelji prepričajo iz tega slučaja: Pred kratkim je pustil preslikati sobe v loškem župnišču in je to delo izročil nekemu tukajšnjemu sobnemu slikarju, ki se je priklatil bogveji odkod, pravijo, da je Lah, in da za silo lomi nekaj nemškega. Ta mož je hud sovražnik Slovencev, zabavlja čez nas, kolikor more, dišijo mu le slovenski grošji tako, da

je prišel k nam, da bi se jih nalezal. Čez nekaj let bo seveda odnesel pete in ko bo na oni strani naše meje, pa nam bo zaklical: Adijo, pa zdrava ostani! A to še ni dosti. Župnik Sinkovec tega moža celo priporoča vsem našim klerikalnim meščanom in raznim župnikom. Mož se pa okoli hvali, da dela najrajši po farovžih, kjer se dobro živi in dosti zasluži. Na Sinkovčevo priporočilo je delal v župnišču Zalilog, Selca itd., domači rokodelci pa nimajo kaj jesti, ker jim tuji odjedo ves zaslužek. Sramotno je za vsakega Slovenca, če tujcem ponuja kruh, domačinom, svojim rojakom pa... fige! Ločani imamo domačih rokodelcev dovolj, zakaj bi toraj ne dali zaslužka rajši njim, kakor raznim privandranim Nemcem in Lahom. A župnik Sinkovec je Slovenec samo na jeziku. To vidimo iz popisanega slučaja, postrežemo klerikalcem pa še s sledečim, da bodo ne samo naši napredni obrtniki vedeli, da je Sinkovcu ljubši tujec, kakor domačin — klerikalci! V Skofji Loki imamo nekoga podobarja, mož je klerikalci, da je ves črn, dela razne prav čedne podobe, križe in — strada z vso svojo družino, ker nima dovolj zaslužka. Naši Sinkovci pa naročajo take podobe s Tirolskega od Judov in ne vemo še odkod, samo od domačinov ne in se pri tem izgovarjajo, da svetniki naših podobarjev imajo premalo — pobožne obraze! To smo povedali, v kolikor se tiče naših domačih obrtnikov. V zadevi naših umetnikov pa nočemo govoriti, ker je naravnost škandalozno, kar duhovniki počno, kako kupujejo manjvredne slike tujih umetnikov, naročajo umetnike iz tujine, vse za drag denar, le da domačemu umetniku ne dajo nič zaslužka, baje ker so manj pobožni, kakor razni nemški protestanti, Judi itd. Res pravi narodnjakarji in Slovenci so naši župniki Sinkovci!

Vožnja vlakov št. 1720 in 1721 na progi Trbiž - Jesenice. — Od 1. junija 1910 vozita osebna vlaka stev. 1710 in 1721 na progi Trbiž-Jesenice vsak dan. Vlak št. 1720 odhaja z Jesenic ob 1. uri 5 min. ponoči in prihaja v Trbiž ob 2. uri 5 min. ponoči. Vlak št. 1721 odhaja iz Trbiža ob 4. uri 10 min. zjutraj in prihaja na Jesenice ob 5. uri 8 min. zjutraj.

Z Gorenjskega se nam poroča: Strah pred Halleyevem kometom je bil tu pri nekaterih ljudeh precej razširjen. Najbolj pa je imela strah neka pobožna ženica. Že okrog devete ure zvečer je postala jako nervozna in vedno tekala z žeganim piskrom ter kadila. Okrog 12. ure ponoči so zapazili nekateri mimoidoči ob njeni hiši lestvo in vrh strehe dotično ženico; bala se je sodnjega dne, zato je šla vrh strehe, in se napravila v belo obleko. Pravijo, da je imela tudi «abta» in avbo» na strehi. Res nebeška nevesta!

Za pogorelec v Lancovem je dal cesar 1000 K in notranje ministrtvo 8000 K.

V Domžalah je dne 25. m. m. po kratki, mučni bolezni umrl petarski mojster g. Josip Kraljič. Pokojnik je bil miren, blag človek in splošno priljubljen pri vseh, ki so imeli priložnost z njim občevati. Ko se je preteklo leto ustanovila podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, je bil izvoljen namestnikom blagajničarke. Da šteje danes podružnica za Domžale razmeroma mnogo članov, je v obilni meri njegova zasluga, ker se je v resnici potrjevalno trudil za nje prospek. Bodi blagemu možu ohranjen trajen spomin!

Koča S. P. D. v kamniški Bistrici je bila pretekli teden otvorena. Vkljub neugodnemu vremenu je kočo posetilo že blizu 100 oseb. Koča je preskrbljena z vsem, kar služi vdobnost turistom. Kakor lami eskrbuje kočo tudi letos gđ. Jerajeva, ki je priznana kot izvrstna kuharica. Ker je dobiti v koči tudi meso, se privoroča Kamniška Bistrica za izlete tudi večjim družbam.

Državne ustanove za obiskovalce o. kr. umetne obrtne strokovne šole v Ljubljani. Na tem zavodu je razpisanih za prihodnje šolske leto 1910/11. več državnih ustanov po 20—40 kron na mesec. — Ustanove so v prvi vrsti namenjene stavbnim obrtnikom (tidarjem, kamnosekom in tesarjem), ki hočejo obiskovati dotične triletne kurse, potem pa tudi mizarjem in podobarjem, ki so namenjeni vstopiti v oddelek za pohistveno in stavbeno mizarstvo, oziroma za lesne in kamneno podobarstvo. Prednost pri oddaji ustanov imajo prosilci, ki so izučeni v enem izmed navedenih obrt in so dovršili obrtno nadeljevalno šolo. Nekolekovane prošnje, opremljene s krstnim in demevskim listom, z učnim, oziroma delavskim izpričevalom, s šolskimi izpričevali in z ubožnim listom je vložiti do 10. junija t. l. pri ravnateljstvu o. kr. umetno-obrtne strokovne šole v Ljubljani.

Vlom v cerkev. Dva neznana tujca, sodeč po govoric, Goričana, eden star približno 35 do 40 let, drugi 25 do 30 let, sta vlomila v farno cerkev na Dovjem. Ker se jima ni posrečilo pri desnih cerkvenih vratih, katere sta hotela odpreti s krampom, poizkušala sta priti v cerkev pri sosednjem oknu, in ker tudi tu ni slo, pri oknu za oltarjem. Dobila sta v mrtvašnici nosilnico ter po njej zlezla na okno. Pri oknu sta razbila sliko sv. Martina, odprla zakristijo z železnima drogoma in vzela tam dva kelih. Z železnima drogoma sta odprla vratca pri tabernaklju, vzela monstranco in ciborij iz katerih sta hostije raztresla po tleh. Kelih in mon-

strance sta pa na pokopališču proč vrgla. Na straskem oltarju sta vzela Mariji pozlačeno kreno z glave, ker sta mislila, da so notri vdeleni pristni biseri. Najbolj slabo sta opravila pri cerkvenem nabiralniku, v katerem sta našla le par vinarjev. Neznanca zlikovca sta govorila laško in slovensko. Orožniki ju pridno zasledujejo. Med farsni vlada velika razburjenost.

Za bosanski sabor je med drugimi izvoljen tudi v inteligentni kuriji g. dr. Jovo Simić, inženir v Tuzli, ki je vodil lansko leto gradbo novega mostu čez Savo v Kranju. Istotako tudi njegov brat. Čestitamo! — V ogrski parlament pa je izvoljen na Sedmograskem baron Bern, veleindustrialec v Trziču.

Današnji številki je priložena kot priloga «Slovenska gospodinja».

Smrtna obsodba pred ljubljanskim porotnim sodiščem. Ljubljansko porotno sodišče je včeraj ob pol 8. zvečer po tridnevni razpravi obsodilo Andreja Rejca, rudarja iz Idrije, v smrt na vešalah, ker je dne 28. februarja t. l. svojo ženo Francisko, s katero je živel v neprestanem prepiru, pahnil v potok Idrijsko, da je utonila. Porotniki so na stavljenem jim vprašanju o zavrtnem umoru odgovorili z 10 glasovi «da», z 2 pa «ne». Rejc je še trenotek pred razglasitvijo obsodbe na predsednikovo vprašanje, če ima na pravorek porotnikov kaj pripomniti, tajil dejanje ter izjavil, da ne more govoriti drugače, kakor je govoril ves čas. Ko je predsednik, deželni sodnik svetnik Vedernjak razglasil smrtno obsodbo, ki jo je Rejc mirno poslušal, je vstal obsojenec zagovornik dr. Švigelj ter ob splešni nepotosti izjavil, da ima Rejc, ki ga je med posvetovanjem sodnega dvora zunanji pregovarjal, da naj pove resnico, če je ženo res umoril, še nekaj povedati. Ob grobni tišini je nato Rejc s tresočim glasom priznal, da je ženo res umoril. Naval občinstva k obravnavi je bil velikanski. Razglasitev obsodbe je napravila na navzoče silen vtisk.

Zgorela ženska. Včeraj se je zgodila v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29, grozna nesreča. Ko je 54letna Ernestina Sukova kuhala mleko, je spirt brizgnil po sobi in prevzročil ogenj. Vsa zbegana je šla klicat sosede gospe Peklenkovo in obe sta izkušaligasi v sobi. Tu pa se je Sukovi prevrnil samovar in nsenkrat je bila vsa v oguju. Dasi je Peklenkova hotela pomagati, je dobila Sukova take opekline, da se je brez zavesti zgrudila in v bolnišnici v groznih mukah umrla. Tudi Peklenkova je dobila razne poškodbe. Ogenj so sosedje pogasili.

Prostolni naslednik in kmetje. V proračunskem odseku drž zborja je poslanec Malik omenil sledečo zadevo: Dvajset koroških kmetov je vložilo proti upravi lova nadvojvode Franca Ferdinanda na Svinjski planini tožbo za odškodnino, ker jim je divjačina napravila škodo. Razsodišče je odločilo v prid kmetom. Nadvojvodova uprava je pa nato predložila stvar višjemu dvornemu maršalskemu uradu. To ni hotelo priznati rozsodišča. Vsled tega je zadeva ostala nerešena. Kmetje se boje velikih stroškov, ki bi narasli, če bi vodili pravdo dalje. Boje se tembelj, ker je bil že okrajni glavar iz Vida ob Glini premiščen v slabši okraj in kmetje mislijo, da se je to zgodilo zato, ker se je brigal zanje. Tudi proti drugim uradnikom se je že nastopalo. Govornik vpraša, če se hoče poljedelski minister pobrigati in napraviti konec temu umazanemu gospodarstvu. Radovedni smo, kaj bo odgovoril minister.

Kako se cesarja sprejemali v Bosni. Vsa oficijalna službena poročila o potovanju in sprejemu našega cesarja v Bosni pripovedujejo o samem navdušenju, o velikanskih množicah i. t. d. Vsa pa molče o resnici, ki je vse drugačna. Vsa dežela je bila te dni pod policijsko komando, vse vojaštvo je bilo mobilizirano, človek, ki ni imel uradnega pečata na čelu, se ni smel ganiti in na ta način je bilo ljudstvo tako ustrašeno, da ni sprejemal cesarja skoraj nihče drugi kakor uradne osebe in vojaštvo. Železniška proga je bila tako zastražena, kakor komaj v času vojne. Na progi so bili nastavljeni čuvaji in drugi železničarji tako, da je drug drugega lahko slišal, če se je glasno govorilo. Skoraj vsa žandarmerija, pomnožena po vojaštvu, je opravljala službo na železnici tako, da je bila za vsak kilometer po ena patrula, ki je štela 4 može. Potniki so se silno strogo nadzorovali. Kdor je izstopil, se je moral na kolodvoru legitimirati. Kdor se ni zdel komisarju popolnoma «nesumljiv», je bil takoj izročen policiji ali žandarmeriji. Te vizitacije so se začele že v Brodu. V Sarajevu so bile po obeh straneh ulic, po katerih se je imel peljati cesar, že dve uri prej postavljene vojaške čete. Vsled vseh policijskih sikan je bila udeležba ljudstva jako majhna. Govorilo se je prej, da pride 50.000 ljudi z dežele v mesto; če jih je prišlo 3000, je to že prav veliko.

Grozovit umor se je zgodil v petek 20. m. m. v Kaštelirju v Istri. Nekd premožnejši kmet Kocjančič, vulgo Silopas, ki je bil dolžan ondotnemu trgovcu istega imena svoto denarja, trgovec, vulgo Marastou, je tožil Silopasa za dolžno mu svoto. A ta je terjatev odločno zanikal in privedel več prič, češ, da je že plačal. Marastou je pravdo izgubil, vložil pa je pritožbo na višjo instanco, čr navedel kot priče učitelja, učiteljico in pa

nekega kmeta. V višji instanci je dobil pravdo trgovca, obe priči pa, namreč brat in bratranec Silopasa, sta bili obsojeni radi krivega pričanja na 2 do 3 mesece v ječo. Tako tudi Silopas. Kmet jezen nad izgubljeno pravdo, se je izrazil: «Ker sodišče ni prav sodilo, bom sodil jaz,» vzel puško in se napotil najprej nad trgovca Marastoua. Tega je dobil doma za mizo sedečega; pomeril je nanj skozi okno in ga takoj usmrtil. Nato se je napotil proti šoli, a ni bilo ne učitelja, ne učiteljice. Šel je torej nad tretjo pričo, nad kmeta. Dobil ga je v 2 in pol ure oddaljenem vinogradu pri delu. Tudi tega je usmrtil. Ljudem je dejal, da dva je že, dva pa še bo. Orožniki ga sicer iščejo, a ga ne morejo najti, ker nihče ne ve, kam je izginil.

Ne zabite Ciril - Metodove družbe!

Loterijska srečka dne 29. majnika t. l.
Gradec 67 80 57 27 59

Lepo prenovljeno poslopje

še urejene in pripravljeno za katerekoli trgovino, pripravno tudi za vinsko kupčijo, se v obljudenem kraju na Gorenjskem odda v najem.

Poleg tega je tudi 142 3-1

lepo stanovanje

na razpolago.

Več se izve v upravnistvu „Gorenjca“.

Zagrebski
FRANCK

..... kot tovarniško znamenje

..... kot priložnost za kavo!

..... kot priznana najboljši pridelatek za kavo!

..... kot priznana najboljši pridelatek za kavo!

Maček

je trpljenje hudo,

pa napravi čudo!

Edini likér za slab želodec!

Ljudska kakovost 1 liter K 2-44.
Kabinetna kakovost " " 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

KINEMATOGRAF!

V dvorani hotela
„Nova Pošta“ v Kranju.

V soboto nov spored.

Spored od 4. do 10. junija:

Volpettini si hoče vzeti življenje.

Jaz praznujem božič.

Dve dekli.

Smešni posel.

Strahovita burja.

Gretinetti pade 38 krat.

K obilni udeležbi vabi najljubneje

ravnateljstvo.

Listnica uredništva.

Gospod J. Leban: Potrjujemo, da nam Vi niste poslali beležke «Škof Bonaventura in sv. Florijan».

Izborne so

Pekatele, to se priznava, a le tedaj, ako so pravilno pripravljene. Naroči si vsaka kuharica in gospodinja kuharsko knjigo, ki jo dobi zaastonj pri Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici. 72 3-1

135 3-2

Sprejmeta se

dva vajenca

s dobro selsko izobrazbo iz poštenih hiš v slovensko trgovino v Kočevju, katera kupčuje z manufakturnim, specerijskim, galanterijskim, železnino, kolonijalnima blagom in deželnimi pridelki.

Dogovori s „Kočevsko posojilnico“ v Kočevju.

Pozor!

Več dobro ohranjenih oken, vrat in več drugih za stavbo porabnih stvari, tudi one sanj in nekaj vgašenega apna se prostovoljno proda. 143 3-1

Več se izve „pri Fldru“, Kranj.

Odda se

1 soba s kuhinjo

istototam 141 2-1

1 soba s hrano.

Kje pove upravnistvo „Gorenjca“.

900 dobičkanosnih, :: deloma odlikovanih

iznajditeljskih problemov

kojih srečna rešitev odpre osebam vseh stanov pot do blagostanja in bogastva, naj se zahteva od bančne trgovine 180 3-3

„Confidentia“ Magliaso-Lugano, Švica.

Dobro vpeljana 138 3-2

strojarna

se proda

na Visokem pri Kranju. Obstoji že mnogo let ter si je sedanj lastnik v par letih mnogo pridobil. Zraven je 30 mernikov posetve in triinpol oralna gozda. Hiša je enonadstropna in pred kratkem nanovo sezidana. Pri strojarni ostane vsa strojarska priprava in orodje. Proda se celotno ali pa tudi sama strojarna zase. Nadalje se takoj proda lepa

kmetija v Otočah

ki meri okrog 26 do 28 oralov. Celo posestvo je v najboljšem stanu. Zraven sta dva deleža mostu, ki neseta lepe mesečne doneske. Proda se skupno ali pa le nekaj k hiši.

Več o tem se izve v posredovalnici

L. Rebolja v Kranju.

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove «Steckenpferd»-lijino mlečno milo (Znamka «Steckenpferd») od tvrdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medicinskih mil proti solničnim pegam, kakor tudi v dosegu lepega, mehkega in nežnega tahta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-16

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5 odstotkov. Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilna, kreditna in stavbena družba

reg. zadruga z om. poročtvom.
Centrala Dunaj, 8. Theobaldgasse 4. — Uradna kontrola.

Domače hranilnice

se dobe zastoj. 103 52-9

5500
notarsko over. izpričeval zdravnikov in
privatnikov dokazuje, da odstranjujejo
Kaiserjeve 58 24-12
prsne karamele
s tremi jajkami

kašelj

hrupavost, zaslišenost, katar,
krčeviti in hrupavi kašelj najbolje.
Zavoj 20 in 40 vin. :: Doza 60 vin.
Dobi se v lekarni v Trzinu.

Velikanska zaloga slamnikov

vsake vrste po tovarniški ceni
prodaja 114 18 6

Anton Adamič
KRANJ :: Glavni trg.

Zlate svetilnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin
Izdovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

42 52-22
dobi se
v
lekarni
Štefanič

Približno 3500 metrov najfinejših, brez-
hibnih, beljenih
pumburških ostankov platna

se proda mnoge pod materialno vrednostjo. Vsi ostanki
so le najboljše vrste in se jih lahko najbolje uporablja
v nabavo najfinejšega telesnega in posteljnega perila.
Dolgost ostankov je 8 do 14 metrov. 184 3-2

Cena 1 metra 55 vinarjev
v II. kakovosti 48 "

Najmanj se odda zavoj 5 kil (približno 40 metrov)
s povzetjem.

Dalje oddajam tudi približno 150 tucatov, garan-
tirano platnenih iz najzlahknejše platnene preje tkan.h
rjuh brez šiva

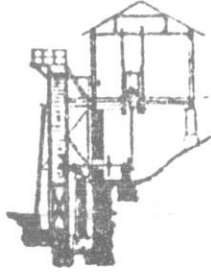
150 cm širokih, 225 cm dolgih, porabnih za najfinejšo
nevestino halo. Rjuhe so že obrobljene, garantirano
brezhibne in stane 1 komad 2-80 K. — Najmanj se
oddaja 6 komadov po povzetju.

Pozor! Manjvredno blago ne razpošiljam, le naj-
boljše in se povrne za neugajajoče denar.

Predilec platna H. Willig, Bronov^o M. Češko.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-5 133

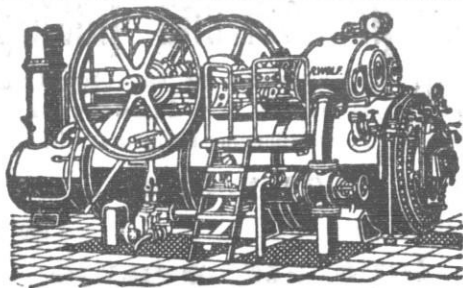
tovarna za stroje, železo in
kovinlivarna priporoča kot
posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane ne-
posredno z vrtilom Motorje
za bencin in surovo olje,
najcenejša gonilna sila.

Vsak dan sveži 132 3-3

sladoled

kavarna „Prešern“ Ljubljana.

Line 1909: zлата kolajna najvišje priznanje

R. Wolf Magdeburg Buokau

Filialka Dunaj, Dunaj III, Am Heumarkt 21

Vozeči in stoječi polnoprarni in patentirani

lokomobili na vroči par

z 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj gospodarski, najtrpežnejši in najsigurnejši stroji na moč za

249 26-17

use industrijske in gospodarske obrate.

Skupna izdelava vred 650.000 PS

Matija Ažman mizar : Kranj 123

nasproti klobučarja Ovčjaka

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel obrt
Mihaela Pantarja v Kranju

za izdelovanje mrtvaških krst

ker je bila hiša onega prodana.

92 6-11

Krste se dobe vsakovrstne in po najnižjih cenah.

Proizvajanje spirituoz

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju reno-
mirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj.
Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh pijač, tudi
specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij
in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. Ponudbe
pod šifro „Spirituosen 83857“ na anonimno ekspedicijo M. Dukas
Nachf., Dunaj I. J.

131 10-8

I^a. Roman-cement najstarejšo in najboljšo znamko južnoavstrijske monarhije ponujajo

najceneje

tovarne za Roman- in Portland-cement
O. WITHALM NASL. v Laškem trgu
(Štajersko).

Ustanovljeno 1. 1845.

116 6-5

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond K 400.000.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

73 52-13

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne pa-
pirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

SINGER

šivalni stroji
za vse le mogoče ši-
valne namene.

Dobe se v vsih naših prodajalnah.

SINGER Co., akcijska družba
šivalnih strojev. 85 42-12

Podružnice povsod. Podružnice povsod.
Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

V Velesovem na Gorenjskem

poleg romarske cerkve

se odda v najem, eventualno tudi prodaja

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom.

Poizve se pri Avg. Štamcarju,
uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani. 102 10-9

Avstrijska specialiteta

I. vrste so svetlovnoznani 87 12-12

Maršnerjevi šumeči limonadni bomboni
(z okusom malin, citrone, jagod, češnje in dišeče perle)
v svrhu priprave izvrstne brezalkoholne pijače.

Edino pristanišče
s to varstveno
znanko.

Edino pristanišče
s to varstveno
znanko.

Dobe se povsod, kjer so nalepljeni šepaki s to znanko.
Tudi vsak bombon ima to znanko. Letna poraba
več nego 60 milijonov komadov. Lu-sin, parfinira di-
hanje. Klafron, najfinejša delikatesa sveta. Bouchées
à la Reine. Peppermint-Losen-družba. Vseh vrst
mleka in čokolad za kuhanje izvrstne kakovosti priporoča
Prva češka akc. dr. orient. sladkornih in čoko-
ladnih tovarn na Kraljevih Vinogradih prej

A. MARŠNER

Glavna zaloga na Dunaju: Josip Katz, VI., Theobaldgasse 4.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-18

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 188 52-51

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi
kipe, vaze in druge glinaste izdelke v
vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in
glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl 212

črkoslikarja, lakirarja, stavbena
in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6,
nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-39

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovano 1909 na razstavah v Londonu in v
Parizu s prvim darilom: častno diplomo, velikim
zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst
oblek za gospode, uradniških uniform,
salonskih, turistovskih in loyskih oblek
ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega
in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in ceno ter se
sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela na-
tančno po meri in izbranem kroju ter po želji na-
ročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine,
obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke,
naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen
naročnik. 82 52-18

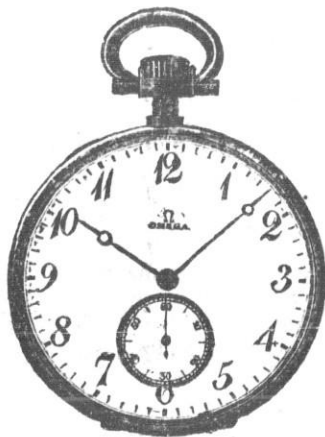
209 52-41

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus urar v Kranju

Ravnokar je izšel velik cenik z
najlepšimi novostmi, katerega na
željo pošiljam vsakomur brezplačno

Ustanovljeno leta 1885.

Vina

štajerska, dolenska,
goriška, vipavska,
istrijska, dalmatin-
ska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-27

Agro-Merkur

r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Martinova cesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-45

LJUBLJANA ... Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga po-
hištva vsake vrste
v vseh cenah. Ogle-
dala, slike v vseh
velikostih.

Popolna oprava za
vilo. Specijaliteta:
Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa,
otročke postelje in
vozički po vsaki
ceni.

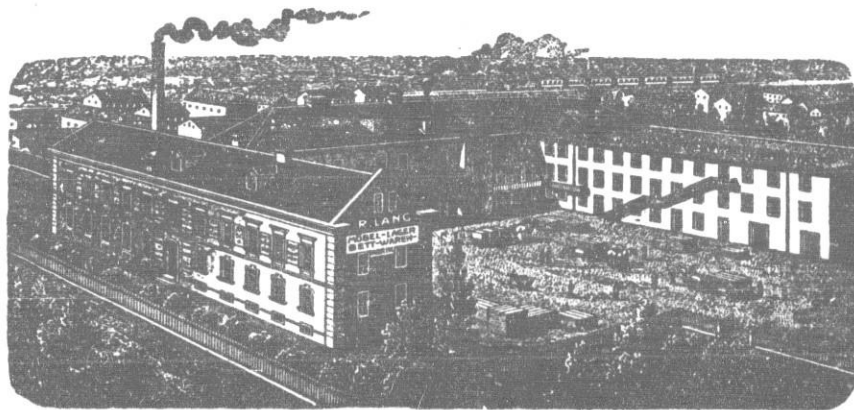
Modrool iz žilna-
tega omrežja, afri-
čanska trava ali
žimo, prve vrste
vedno v zalogi.

Za spalnico od
180 gld. naprej.
Divan z okraski.

Oprave za jedilno
sobe, salona, pred-
sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja,
nočna omarica, o-
mivalna miza, obe-
šalniki, miza, sten-
sko ogledalo.

Specijaliteta v ne-
vestnih balah. Ve-
liki prostori, pri-
tično in v i. nad-
stropju.
Čudovito poceni za
hotela, vile in za
letovišča 62 gld.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku Ljubljana
Kolodvorska
kamenarskem mojstru = ulica =

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani Stritarjeva
ulica 7.

Konc. zobotehnični atelje
O. Seydl

44 52-22

75 26-18

Prva tovarna

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Trzin pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le tvrdka Dolenz. Steklenice za pokušjo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

: Edini :
zobozdravniški
tehniški .: atelje
v Kranju dr. Eduard
Globočnik
v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-39

➡ Pozor! ⬅

Izšla je knjižica „Cerkvene pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 83 52-12

valjični zastori (Rollbalken).

Čitajte in priporočajte!

„Več luči!“ Poljudna zbirka prav potrebnih, poučnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo. Izhaja periodično, najmanj štirikrat na leto.

1. snopič: **Cerkvene pristojbine ali štolnina** z dodatkom

Kako se določa kongrua?

2. snopič: **Kako naj sina oprostim vojaščine** in druge važnejše določbe glede vojaške dolžnosti.

3. snopič: **HALLEYJEV KOMET (REPATICA)** S sliko! ali S sliko!
Ne bo nas še konec 19. maja 1910.

Cena vsakemu snopiču 30 v, s poštn. 40 v.

Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampret v Kranju ter v knjigarnah in trafikah.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

192 52-44

Denarni promet
v letu 1908:

K 5,000.000

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uraduje se v centrali in v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno-hranilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.

